

Tekniikan Historian Seuran artikkelipalkinto parhaasta 2017 julkaistusta artikkelista Petri Saarikoskelle

Vesa Linja-aho¹

Tekniikan Historian Seuran artikkelipalkinto parhaasta vuonna 2017 julkaistusta artikkelista on myönnetty yliopistonlehtori Petri Saarikoskelle artikkelista *Ojennat kätesi ja joku tarttuu siihen – kokemuksia ja muistoja kotimaisen BBS-harrastuksen valtakaudelta* (TW 2017:2). Valinnan teki yhdistyksen hallituksen pyynnöstä Vesa Linja-aho.

Valinta ja perustelut

Autoalan opettajana oli suuri subjektiivinen kiusaus valita voittajaksi numerossa 1/17 julkaistu artikkeli Suomen moottoriajoneuvokannasta ennen vuotta 1922. Artikkelin on korkeatasoinen, puhumattakaan perinneajoneuvorekisterin kokoamisen työläydestä ja tärkeydestä.

Lopullinen valinta oli vaikea ja kallistui dosentti, yliopistonlehtori Petri Saarikosken artikkeliin *Ojennat kätesi ja joku tarttuu siihen – kokemuksia ja muistoja kotimaisen BBS-harrastuksen valtakaudelta* (TW 2/17).

Artikkeli on tieteellisestä tasosta tinkimättä helppolukuinen myös alaa syvällisesti tuntemattomalle. Pääarvo on sen uutuudessa ja merkityksellisyydessä historian säilyttämisessä: BBS-harrastuksen dokumentoinnin aika on nyt, kun varhaiset harrastajat eivät ole vielä (joi-tain poikkeuksia lukuun ottamatta) eläkeiässä ja vanhojen BBS-purkkien aineistoja on vielä tallella ja pelastettavissa, vaikka surullinen tosiasia on että paljon aineistoa on jo tuhoutunut.

Toinen artikkelin ansio on tarkastelunäkökulmien monipuolisuus: yleisen keskustelukulttuurin lisäksi käsitellään vähemmistönäkökulmaa, piratismia, alan slangia – numero-dataa, teknisiä jippoja ja linjoille jonottelua unohtamatta. Aihetta ei ole Suomessa juurikaan tutkittu, ja toivon että artikkeli innostaa uusia tutkijoita ja rahoittajia digitaalisen kulttuurin historian pariin.

Tietotekniikan historian tutkimukselle luo lisähaasteen aineiston helppo katoavaisuus: siinä missä moni painotuote ja pöytäkirja arkistoidaan systemaattisesti, suosituksen keskustelufoorumin sisällön päätyminen bittien taivaaseen voi olla yhden henkilön päätöksen takana. Ilmiö korostuu, kun keskustelu siirtyy yhä enemmän sosiaalisen median alustoille, jolloin sisältö tai edes osa siitä ei päädy Internet Archiven kaltaisiin arkistopalveluihin ja sisällön *de facto* lopulliseen tuhoamiseen riittää ryhmän ylläpitäjän herkkä lipaisinsormi.

Lopuksi

Aina tällaista palkintoa valittaessa on syytä muistaa, että jokainen artikkeli on arvokas etenkin nykytilanteessa, jossa tutkimusrahoitus on sirpaleista ja sitä suunnataan mediaseksikkäille aloille yleissivistyksen kustannuksella.

¹ Kirjoittaja on lehtori, DI ja tekniikan historian harrastaja.

Historiatieteellinen julkaiseminen on tieteen popularisoinnin ja yleissivistyksen kannalta erityisen merkityksellistä, koska artikkelien lukeminen – toisin kuin esimerkiksi fysiikan tai matematiikan alan julkaisujen – on tavalliselle aiheesta kiinnostuneelle kansalaiselle mahdollista ilman mittavia esitietovaatimuksia.

Digitaalinen kulttuuri mielletään niin arkipäiväiseksi asiaksi, että sen säilyttämisen museologinen arvo tulee kiireesti tunnustaa myös tiedettä rahoittavilla tahoilla.

Espoossa 14.11.2018
Vesa Linja-aho

Lehden toimitus on muokannut tekstiä julkaisua varten.

Petri Saarikoski vastaanottamassa palkintoa Tekniikan Historian Seuran syyskokouksessa Helsingissä. Kuva: Aaro Sahari CC BY 4.0.